

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si straietate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contienn cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele se se adreseze la Redactiunea dela „Biserica si Scol'a.” Er banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.”</p>
--	--	--

Asociatiunea nationala aradana pentru cultur'a poporului romanu.

Vorbimu de o firma discreditata!

Chiar acésta impregiurare, credemu noi, este unu motivu destul de puternicu, pentrucá atát pres'a, cât si publiculu romanu se vorbésca cât mai multu despre dens'a.

A fost unu timpu, cand intelegenti'a si poporulu nostru se insufletia — audindu numele acestei firme.

Acestei insufletiri avemu a multiemi faptulu, ca mai ca n'a remasu omu mai cu putere in acestu comitatu, si pana departe in tiéra, carele se nu fi depusu obolulu seu in favorulu asociatiunei.

Insocita de acésta insufletire asociatiunea si-a inaugurat activitatea in cele mai bune condituni — incependu a aduná sume insemnate, si in parte lucrandu si la ajungerea scopului.

S'a intemplat inse ce s'a intemplat, si dupa anu scurtu periodu de vietia, — asociatiunea si cele ce se pentrecura in sinulu ei au produsu in publiculu contributoriu cea mai mare recéla si celu mai mare resensu.

Nu-i vorba, nici nu s'ar fi potutu intemplá altcum. Cele ce s'au petrecutu cam inainte cu vr'o 10 ani si mai nainte in sinulu acestei asociatiuni au umpluta, si au trebuitu se umple inim'a fiecarui romanu semtitoriu de o legitima indignatiune si machnire.

Lucrulu inse in ale asociatiunei nu potea remané aci. Nu se potea, cá acésta institutiune de cultura, dóra unic'a creatiune romanésca remasa noue, romaniloru din aceste parti din nesce timpuri mai bune, — se remana in stadiulu, in carele o impinsesera peccatele cele multe si grele ale umoru ómeni.

Done momente au fost cu deosebire, cari nici cum nu era permis publiculu nostru de aici a-le perde din vedere, si anume:

1. Asociatiunea aradana si-a luat de scopu: cá societatea romana din aceste parti se vina si ea in ajutoriu promovárii culturii neamului nostru. Scopu

frumosu si nobilu. Ómenii inse, cari s'au angagiatu in servitiulu acestui scopu n'au sciutu a-si face detorinti'a. Dincontra au compromisu renumele acestei asociatiuni. Dar prin acést'a, asia credemu, n'au potutu compromite scopulu; ei ómenii cu peccatele s'au compromisu numai pre sene.

Poporulu romanescu din aceste parti traiesce, si cá tóte neamurile din lume, are si elu trebuintia a ingriji de cultur'a s'a pre o scara cât mai intinsa. Societatea nóstra de aici este chiamata a-i veni in ajutoriu cu tóte medilócele, de cari dispune. Asociatiunea aradana deci trebuie se traiesca.

2. Ómenii cu peccatele in ale asociatiunei s'au compromisu in faci'a lumii. Dar compromiterea lor, ori cum vomu judecá asupra ei, a lasatu o umbra si chiar o péta asupra tuturor romaniloru de aici. Si noi cei de aici inca suntem ómeni, cari voimu a trai cu onóre si demnitate atát in societatea romanésca, cât si in societatea celorlalte popóra colocuitorie. Urmarea naturala deci este: de a ingriji cá asociatiunea se vieze, si se lucre cu unu zelu multu mai mare, decât ce dóra ar fi fost necesariu intre alte impregiurari, cand adeca nu s'aru fi intemplat cele ce s'au intemplat in sinulu acestei asociatiuni.

De odata cu ingrijirea de a promová cultur'a nationala, suntem detori a ingriji, cá renumele perdutu prin asociatiune se-lu recascigamu totu pre canalulu asociatiunei.

* * *

Acestea au fost vederile, de care au fost condus ómenii intruniti in adunarea generala a asociatiunei, tienuta in anulu 1880. Si-au disu adeca acesti ómeni: Peccatele vechi sunt peccate. Din ele nu mai póte se resara nici unu bine. Se trecemu deci preste ele, si se inauguramu o vietia noua cu ómeni si cu puteri noue. Au alesu dara acésta adunare conform statutelor o directiune; ér directiunea s'a adresatu catra publicu, cerendu-i sprijinulu.

Apelulu dela anulu 1880 nu mai aflá insufletirea de odinóra. Cu tóte acestea s'au gasitu si de

asta data ómeni cu sufletu si cu inima romanésca, cari intocma cá si cei intruniti in adunarea generala amintita, si-au disu : daca au pecatuitu ómenii, caror'a le-am incredintiatu denariulu nostru, nu ne este permis, se lasámu, cá se suferé mai departe scopulu. Au venitu deci in ajutoriulu asociatiunei cu ceea ce au potutu.

Putien s'a facutu ceea ce s'a facutu de atunci încóce. Dar constatámu, ca totusi s'a facutu ceva. S'a adunatu adeca unu micu capitalu, carele póte servi de bunu fundamentu pentru lucrárele ulterióre ale asociatiunei.

Cand este inse vorb'a de cultur'a poporului nostru, acestu cev'a nu póte multiemí pre nimenea. A-pei cátiv'a membri, cari s'au angagiatu a servi asociatiunei, nu sunt, si nu potú fi de ajunsu. Aici trebue se fimu toti, daca voimú a-se lucrá cu succesulu, de carele este trebuintia.

Condusa de aceste vederi adunarea generala din anulu curentu a decisu a-se adresá de nou cu unu apelu catra publiculu romanu. Apelulu, precum ni-se spune, se va emite de catra directiune preste cátev'a dile.

Nu scimú, care va fi sórtea acestui apelu, si cum va fi elu intempínatu din partea publicului romanu. Ceea ce scimú noi inse, si ceea ce detorintia avemú a accentuá, este : ca asociatiunea nu pretinde dela nimenea lucruri mari, nu pretinde dela nimenea sacrificie nesuportabile. Totu ceea ce ascépta asociatiunea dela publiculu romanu este putiena bunavointia. Dela acésta bnavointia, indreptatiti suntem a crede, ca omu cu sufletu si inima romanésca nu se va poté subtrage, mai cu seama cand este vorb'a de a depune obolulu pre altariulu culturei nóstre nationale.

Se poté inse, ca se voru gasi ómeni in publiculu mare, cari voru dice : dá, vomu contribuí pentru asociatiune, pentrucá dóra mane, poimane se vedemú, ca se repetiescu cele ce le-am vediutu pre la anii 1874, 1875 si mai nainte.

Si pana la unu punctu aru poté avé cuventu acesti ómeni. Dar daca ne vomu aduce aminte, ca cele intemplete de siguru nu se intemplau, daca se esereia lu timpu si cu rigóre control'a preserisa de statute in agendele asociatiunei : atunci neaperatu trebue se constatámu, cá chiar esperienti'a facuta cu cele intemplete va contribuí, ca in agendele asociatiunei se nu se mai póta repetí pecatele trecutului.

Celu musicatu odata de sierpe se scie ferí pentru a dou'a óra, cá se nu mai ajunga in aceea si positiune. Astfelu si noi, dupace o-am patitu odata, de buna seama ne vomu sci pentru viitoriu cu totii a-ne deschide mai bine ochii, si lucrurile asociatiunei voru trebú sè se pórté cât mai esactu si mai conscientiosu.

Catra acestea mai adaogemu, ca abstragendu dela altele, in trecutu s'au spesatu de asociatiune multi

bani pentru localitate, pentru personalulu de servitiu si altele.

Nici astadi, nici in viitoriu astfelu de cheltuieli nu se voru mai face, ci tóte contribuirile, si tóte sumele, de cari va dispune asociatiunea, se voru intrebuintiá numai pentru scopuri culturali.

Deci atât in consiederarea celorlú dise pana aci, cât si in considerarea, ca tóte neamurile din lume lucra astadi la inaintarea loru in cultura pre calea cea destul de probata a asociatiunilor, — sperámu, ca publiculu romanu va sci se apretieze cu demnitatea, ce o recere santieni'a causei, apelulu, ce-lu va emite in curend directiunea asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului romanu.

Greutáti ale educatiunei.

De langa Begheiu in Octomvre 1885.

Am auditu de multe ori din gur'a poporului vorbindu-se : cá timpurile suntú grele ; cá ómenii s'au stricata, nu mai respectéza cá mai nainte serbatorile ; cá pruncii suntú dasfranati, nu asculta de sfaturile parintiloru, nu mai folosescé nici sfatulu, nici batai'a, potemu se li vorbinu multe de tóte, totu nu ajuta nimicu ; — si fiindu-ea acestea le audu di de di, credú cá va fi bine, Domnule Redactoru, se ne interesamú a cunósce caus'a pentru ce s'au intorsu acum lumea pe dosu.

Dupa mine credú, cá caus'a reului jace in edueatiunea cea rea, ce se da acum prunciloru, — si asi'a eu credú ca vin'a nu o pórtá pruncii, ci nu mai parintii.

Se ne punemu intrebarea : de unde atât'a nerespectare din partea prunciloru fatia de parinti ? De unde atât de pucina auctoritate la pârinti ? Cum a decadiutu auctoritatea si respectulu parintiloru ? si indata vom recunósce, cumca gresielele din educatiune sunt vin'a releloru si eseporatiunelor de mai sus. — Orbi'a si slabitiunea parintiloru pórtá vin'a la tóte relele, ce se ivescu in familia si in societate.

Cu permisiunea D'Tale, Domnule Redactoru, me voiu ocupá astadi in corespondenti'a mea despre doue momente :

I. cumca fórté putieni parinti recunoscú gresielele prunciloru loru ;

II. cumca si mai putieni dintre parinti se intereséza a corege gresielele prunciloru loru.

I.

Fórté putieni parinti recunoscú gresielele prunciloru, pentruca amórea pré mare catra densii i-au orbitu si nu vedú gresielele loru, — ba se si mania déca li-spunemu adeverulu in fatia. — Ei cu orice pretiu aru voí, cá lumea se recunósca, cumca pruncii loru sunt buni, sunt angeri.

Mi-a povestitu unu invetiatoriu ce a patitu in zelulu seu celu mare, interesandu-se de bun'a educatiune, cu asemenea parinti orbiti de amóre :

„Indata-ce vre-unu pruncu nepacnicu face in scóla nebunii, me sileamu din tóte poterile se desradecinezu din elu viciile, cari credeamu, cá mai tardiu lu-voru aruncá in pecate, — apoi fara intardiere le aduceamú la cunoscinti'a parintiloru, cá cu ajutoriulu loru se reuzezu in propusulu meu. — Ce se vedi inse, — eram intempinatú, ca sum dusimanu! Lorú li-aru fi mai placutu se-i lasu in pace, se nu li vorbescu despre ból'a sufletésca a pruncului lorú. — Precum se inspaimanta parintii, candu audu din gur'a medicului, cá prunculu patimesce de o bóla, care numai prin operatiune se póte curá, — asia se inspaimantau de cuvintele mele, candu li-vorbeamú despre gresielele prunciloru lorú, si se espectorau catra tóta lumea contra mea, cá li dusimanescu prunculu.

Cumca erau ingrigiti si mahnitii pentru cele ce li-am spusú, intielegeamu; — dara cumca se fie superati pe mine, aceea nu intielegeamu.

In punctulu acest'a fórte raru am intimpinatú buna vointia la parinti, — dara si mai putiena la mame.“

Catu de agitate sunt unele mame, cand li vorbesci despre gresielele prunciloru, si catu de confuse si contradicatóre suntú in respunsurile lorú se póte vedé din urmatórea intemplanre :

„Am se-Ti spunu cá prunculu DTale este unu batausiu, elu sare in capu la toti pruncii din scóla, — dojenesce-lu si-lu invatia se fie blandu si intieleptu.“

„Ce vorbesci domnule invetiatoriu? Nu este pruncu mai bunu si mai blandu decatu alu meu! Une-ori se intempla de se bate cu pruncii vecinului, dar acei'a sunt nescé prunci deranati, cari cu tóta lumea se batu. — Contra vointiei mele prunculu meu nu se opune, elu este unu angeru!“

„Ti-credu, muiere buna, dara precum vedu, DTa nu ai pretinsu dela fiulu DTale se nu se bata cu nime, precum am pretinsu eu; — apoi prunculu DTale e si lenesiu de invetiatura si nepasatoriu de cuvintele mele.“

„Din contra, invetiatoriule, DTa nu-lu cunosci, elu este sprintenu si infocatu!“

„Tocmai aceea e ce m'am vaietatu mai nainte catra DTa. Pruncii desfranati si duduliti nu potú invetiá si se mania, déca i-dojenescu, apoi in mani'a lorú saru in capu la ceialalti prunci!“

Astufeliu vorbescu parintii in momentulu, candu le spunu adeverulu. Ei si-contradicu fara voia.

O alta mama mi-a disu: „DTa pentru cele ce mi-ai spusú cá a facutu prunculu meu, nu ai avutu dreptulu se-lu bati!“

Ea si-cualifica resonulu astfeliu: „Sunt multi omeni in lume, cari au facutu mai mari rele decatu fiulu meu, si pentru aceea totu-si sunt omeni de omenia,“ si voindu a-i justificá faptele dise: „DTa, invetiatoriule, credi cá din fiulu meu nu va iesi omu cá tatulu seu, aceea se n'ó mai dici! Eu sciu, cá nici

tatulu seu nu a fostu mai bunu, — ba mi se pare cá a fostu mai reu decatu fiulu meu, si pentru aceea astadi este unu omu vediutu si cinstitu!“

Din aceste se vede cá esista parinti debili, caror'a déca li spunu adeverulu se mania, pentru cá sunt orbiti de amórea catra prunci.

Aceia inse mai tardiu si-culegu rodurile amare, si totu atunci si-aducu aminte de admonitiunile vitoriloru de bine, cari nu in interesulu lorú propriu au vorbitu, ci in interesulu parintiloru de a-i-vedea fericiiti.

II.

Parintiloru nu li place cand li vorbesci adeverulu, nu voiescu se recunósca gresielele prunciloru lorú, cu atât mai putien voiescu a-le indreptá.

Lucrulu celu mai greu este a sterni in parinti vointi'a seriósá spre a se interesá de bun'a educatiune a prunciloru lorú, cá prin aceea de timpuriu se se desvólte in prunci vointi'a spre bine si frumosu. Cei mai multi parinti nu sciu, seau nu au voia a porunci seriosu. Am vediutu parinti de altcum buni, cari fiind prea ingaduitori, prin acea si-au demoralisatu pruncii inca din frageda etate.

Parintii trebue se scie a porunci cu blandetia, auctoritate si statornicia, cá pruncii se cunósca propusulu lorú celu bunu si se incungiure de timpuriu reulu. In acést'a diace maiestri'a bunei educatiuni.

De câte ori am auditu din gur'a parintiloru: „Sciu cá e asia, parinte, dar nu vrea se me asculte, nu-i mai potú porunci.“ Lucru tristu cand parintii nu-si cunoscú datorinti'a: cá cu intieleptiune se voiesca si cu auctoritatea se impuna!

O mama fiind sfatuita se dee povatiuiri bune fiului ei, cá se nu se amestee in societati rele, dise: „Ce se-i facu, acum e de 15 ani, nu-i mai potú porunci!“ Prin urmare pruncii in etate de 15 ani, dupa priceperea parintiloru, cari nu sciu educá, sunt deja stapani, nu li mai póte nimeni porunci. Ingrozitória esperintia! Dicu ingrozitória, pentrucá toti parintii ar trebú se scie, ca pana sunt in viétia necontentitu au detorinti'a a priveghiá asupra moralitateri prunciloru lorú, chiar, de ar si fi de sine statatori si cât de betrani.

Unu pruncu de vre-o 8 ani dise catra muma s'a: „Mama, daca tat'a e la tergu si nu vine pana Lunu acasa, — este, cá potú se facu ce vreau!“ si muma-s'a in esaltatiunea sa se bucurá, necunoscendu, serman'a, intielesulu cuvintelorú, de care ar fi trebuita se se rusineze! — Este tristu cand mam'a nu posiede nici o auctoritate naintea prunciloru, dara si mai tristu, cand si tat'a a perdut'o!

Mi-a povestitu unu mosineagu, cum unu tata-ispitea dela prunci tóte ce facea mam'a, si fiindca nu prea traieau bine la olalta, se si certau adese-ori. Pruncii vediendu cért'a se amestecau in tóte vorbele lorú si fiindca tat'a se aratá totdun'a mai bunu cu densii, mai tardiu apucara bat'a si nalbeau bine pre

mam'a loru. — In urma crescendu mari, parintii nu mai aveau voia a li porunci, ci tóte le faceau de capulu loru. — Acea casa, care nainte cu 20 ani erá avuta, astadi este pustia, parintii traiescu cá vai de ei in seracia si in suspine in casele altor'a, ér fi loru dupace au prepaditu totu, s'au facutu ómeni rei si astadi diacu prin temnitie.

Iata dara unde i-a condusu slabitiunea parinti-loru loru !

Unu tata inse ni se vaitá, cá prunculu lui este atát de capritiosu, incát tóte trebue se-i faca pe voia, cáci de altcum se sdrobesc, amenintia cá-si face mórte si nu are pace in casa ! Uritu naravu, i-disei, — dar acel'a nu se póte altcum desradeciná, decát se fi tare in propusulu de a nu-i face nimicu pe voia, chiar de s'ar si prepadí, pentruca este mai bine se móra, decát se traiésca inreutatitu. Ascultandu de sfatulu ce i-l'am datu, se duse acasa, si dupa o luna mi-povestí, cá dupace fiulu seu a amenintiatu, cá vrea se móra de fóme, si nu a mancatu o di, — neimbi-indu-lu nime cu mancare, — mane di plangandu s'a rogatu de ertare si a fagaduitu, cá nu va face nimicu contra vointiei tatalui seu, si numai dupa aceea a capetatu de mancare.

Faptu constatatu este, cá reinti'a din prunci numai in modulu acest'a se póte desradeciná ! Este mai bine se nu se nasca omulu, seau dupa nascere indata se si móra, decát sè se cedeze naturei reutációse, cu carea s'a nascutu, si din care, daca nu se curatíesce, resaru mii de pecate peste tóta viéti'a, — tóte nebulniele, tóte crimele, tóte nefericirile.

Multi barbati ar fi ómeni cum se cade, daca ar fi gustatu o educatiune buna, — si nu ar fi nisce creaturi miserabile, daca parintii loru ar fi fostu buni educatori, — adeca: daca nu li-ar fi lipsitu bunavointi'a, tari'a de caracteru si auctoritatea.

„Astépta numai cá te spunu eú catra tatalu teu !“ O astfeliu de vorbire se pórtá in gur'a mameloru, cand pruncii nu asculta, seau facu cev'a reu.

O tu nefericita mama ! Cine esci tu, cand te esprimi astfeliu ? Nu ai primitu tu nici unu dreptu dela Ddieu asupra prunciloru tei ? Nu ai tu indatoriri ? Unde ti-este auctoritatea ? Cum se aiba prunculu teu respectu de tine, daca tu in fati'a lui arati atát'a slabiciune ?

Incheiu inse de astadata accentuandu cá, dóue lucruri principale se receru in educatiune dela parinti, anume: a recunósce gresielele prunciloru si a nisuí pentru coregerea acelor'a.

Daca vre-unu binevoitoriu, — fie preotu, investiatoriu seau altu cinev'a, — se intereséza de sórtea vóstra si ve spune gresielele prunciloru vostri, nu ve superati pe densii, ci din contra li multiamiti, pentruca ei voescu a vi ajutá in oper'a educatiunei, la care sunteti chieamati cá parinti, — apoi pe langa bunavointia aratati si statornicia in caracterulu vostru, — nu uitati cá din fraged'a etate a copilariei oper'a

educatiunei recere munca grea, — si cu etatea junetieloru se incepe adesea timpulu celu mai periculosu pentru tinerime si munc'a cea mai grea pentru parinti !

Unu preotu.

Evangelia lui Ioanu.

(Continuare si fine.)

Deja prinderea (lui Isus) iea unu caracteru propriu, diferitu de reportulu sinopticu prin aceea, cá iniciativ'a nu purcede dela Iuda, ci dela Isus insusi, carele in consciinti'a, cá tóte se intempla, precum trebue sè se intemple, — merge inainte spre inamicu, carele fungéza numai ca unélt'a hotarírei eterne ; ca astfeliu prinderea se preface in autorevelatiune a lui Isus, care a produsu miraculosulu efeptu, cá atacátorii „s'au intorsu inapoi, si au cadíutu josu“ (18. 6). Memorabila este aci deja caracterisarea, care consecuentu se esecuta prin intrég'a istoria a patimiloru, cá tóte persónele, cari sunt in procesu, chiar si cele mai insemnate din actiune sunt impartite in categorii triple. Asia aparu la prindere 1) Iuda, 2) cohort'a, 3) servitorii ; si fiindcá la escortarea lui Isus, Iuda cade, cá nu cumva sè se pérda triasulu, in loculu lui se pune chiriarchulu (capitanulu); ba chiar instrumentele, cu cari cohort'a au venit, sunt de specia tripla (cu felinare si cu facii si cu arme), prin ce se clarifica intentiunea de a diferi in numerare de sinoptici. Evidentu cá scen'a judecatoréscá de dóue ori intemplata nainteá lui An'a si Caiafa n'a avutu altu motivu, decát acel'a, de a representá o scena judecatoréscá triplá : 1) inaintea lui An'a, 2) nainteá lui Caiafa, 3) nainteá lui Pilatu.

Obiectivu cele dóue scene dintái sunt autorului asia de putienu diferite intre sine, cá la naratiunea negarei lui Petru uita, cá in formarea ecuilateralá a judetiului intre negarea dintái si a dou'a a premersu o schimbare locala (asem. 18. v. 18 si 25). Triasulu persóneloru este observatu si in istori'a negarei (portarés'a, servitorii, o rudenie a lui Malch).

Cea mai momentósa pertractare judecatoréscá este cea inaintea lui Pilatu, fiindcá ea se preface in o completa, triplu gradata autorevelatiune a lui Isus, cu totulu dupa analogi'a revelatiuniloru premerse, cu efeptele corespundtóre de o parte asupra lui Pilatu, de alta parte asupra multimei poporului. Precandu crescend'a glorificare a patimitoríului Isus indémna poporulu totu mai multu spre ura, ea (glorificarea) influintiéza asupra lui Pilatu favorabilu, dar la punctulu unde contrastulu efepteloru a ajunsu la gradulu celu mai supremu, se dovedí, cá credinti'a lui Pilatu a fostu pré mica, pentru de a poté se resiste pondului furiei din cealalta parte (a multimei popóreloru). Dupa luarea in primire a lui Isus (18. 29—32), la care deja se vadesce indignatiunea tetrarchului fatia de o condamnare, sunt trei incidente in internulu pretoriului si trei afara de pretoriu (espunerile lui Isus), cari fiindu claru marcate prin formulele „atunci éra si au intratu in pretoriu“ (18. 33.) — „érasí a esítu“ (v. 38.) — „atunci a esítu“ (19. 5.) — „si intrandu“ (19. 9), stau la olalta in referintia ca trei trepte caracteristice. In interogatoriulu primu (18. 33—38) se descopere Isus, — respingendu idei'a jidovéscá despre Messi'a, cá regele adeverului. Impresiunea asupra lui Pilatu, este reprodusa in intrebarea „ce este adeverulu.“ Acést'a intrebare nu este una ironica, ci este o *seriósa atentíune* asupra persónei si caunei lui Isus. Primei interogatiuni i-corespunde prim'a *espunere* inaintea jidoviloru cu Varav'a impreuna, si efeptulu aci este : „toti au strigatu : nu pre acest'a, ci pre Varav'a.“ Dupa aceea

urméza alu doilea incidentu in lountru, torturarea. Impresiunea torturării asupra lui Pilat este exprimata in: „éca omulu“, impresiunea asupra jidoviloru la a *dóu'a espunere* in „restignésca-le, restignesce-lu!“ (19. 1—8). In fine urméza a trei'a si ultim'a interogatiune, in care Isus se descopere in deplinatatea puterii sale ceresci (19. 11). Impresiunea asupra lui Pilat este *fric'a* (v. 12; asem. v. 8). Frici lui Pilat i-urméza a trei'a espunere naintea poporului cu cuvintele lui Pilatu; „éca regele vostru,“ cá efaptulu a acelei inversiunári eterne, care se esprima prin „ia-lu, ia-lu etc.“

In raportulu *crucificarei* este triasulu éراسي in totu loculu vaditu: dupa sinoptici cele trei cruci, epigrafulu trilinguicu; mai departe: trei grupe de persóne naintea crucei (soldatii, cele trei Marii, iudeii), trei cuvinte pe cruce. Ce privesce cele trei cuvinte a lui Isus, apoi ele in totu casulu sunt de o insemnatate principala si conléga strensu ideia fundamentala a evangeliu. Daca noi dela inceputu am facutu observarea, cá persónele evangeliu sunt mai multu, séu mai putien numai personificatiuni a stariiloru spirituale si a directiunilor religióse, atunci din acestu punctu de vedere incredintiarea mamei discipulului, pe care lu-iubesc Isus, dobandesce o nóua insemnatate principala. Deja in c. 2 apare mam'a ca reprezentant'a iudaismului de altcum bunu, dar inca neintielegatoriu; discipululu insa este aci reprezentantulu acelei directiuni in crestinismu, care representa contrastulu celu mai resolutu contra iudaismului. — Alu doilea cuventu „mi-e sete“ se refere éراسي la ideia paschala, cautandu gravitatea punctulu nu atât la cuvintele in sine, cât mai vertosu in actiunea urmanda din acést'a. „Isopulu“ amintitu aci, cu care i se incredinteéza beutur'a, este dupa Exod 12. 23 instrumentulu, cu care muiatu in sangele paschei din basin se se unga pragulu si usorii usiei. Similitatea esterna a actiunei a fostu adusa de autoru pentru a revocá in memoria cu acést'a actiune ideia paschala, si cu acést'a semnificá efaptulu universalu-impacatoriu causatu prin mórtéa lui Christosu. Si naratiunea despre frangerea osului si-afla esplicarea s'a evidenta in Exod 12. 46. Cuventulu alu treilea anuntia, asemenea „biruintiei“ (16. 33.) trimfulu internu a lui Iisus.

Rapórtelule despre *inmormentare* éراسي suntu a se re-duce la necesitatea triasului. Trei persóne primescu functiunile de lipsa: Pilat, care incuviintieáza, Iosif, care ia trupulu josu, Nicodem, cá donatoriulu aromateloru, — o trinitate destulu de marcata.

Totu acést'a insemnatate are in fine triasul si in *raportulu invierii*, Trei persóne vedu mormentulu голу: Mari'a Magdalena vine pana la mormentu si intórce inapoi; celalaltu discipulu vine la mormentu si privesce in elu; Petru vine si a intratu in elu. *Aparentiele* asemenea se intempla la trei felii de persóne cu efapte totu gradande, o factica, care numai are lipsa de esecutari ulterioare, si care arteficiós'a membrarea architectonica o aduce la o incheiare consecuenta.

* * *

Cu cele de pana aci am desfasióratu partea formala a evangeliu dupa Ioan; am espusu caracteristic'a ei prin paralelitatea momenteloru din evangeliu; am studiatu evangeliu in servitiulu unui interesu idealu, fara de a ni-se imputá, cá din ea am facutu unu productu tendentiosu in literatur'a bisericéi nóstre ortodoxe; — am recunoscutu-o ca un'a, ce este preste tóte, mare in invetiatura, fecunda in efapte, ca un'a care este „sanctuariulu templulu legei cei noue.“

Spre incheiare ne remane a reasumá in modu mai determinatu scopulu evangelistulu cu compunerea s'a, cu

atát mai vertosu, cá din desfasióarea partiloru constructive a evangeliu negresitu ni s'au produsu mai multe idei, cari trebeu aduse in coerintiá cu scopulu compuneri evangeliu. Dreptu aceea nu putemu evitá, ca se nu mai vorbim — in linii principale — despre acést'a.

Evangelistulu nu ne lasa in dubiu despre scopulu scrierei sale. Elu l'a exprimatulu claru la fine (20, 31.), si comentariulu pentru acést'a dicere lu forméza evangeliu intréga, eminaminte prologul. Trebeu se se ofere comunei atare istoria a lui Iisusu, care se aiba calitatea, de a reprezentá si escitá credinti'a in elu ca „fiulu lui Ddiu“, care (istorie) dara se corespunda mai bine ideiloru precedente despre persón'a Mantuitoriulu, cá cum a fostu casulu cu evangeliu degiá esistente. Caci in aceste o vedere mai inferióra si-a datu espresiunea despre persón'a lui Iisusu; ele dreptu aceea pe punctulu de vedere a evangeliu a patr'a nu mai potura satisfice. Cáci tóta cugetarea s'a (a lui Ioanu) se aréta stapanita de ideia fundamentala a insemnatáti absolute a crestinismulu, care (idea) elu o vede in personalitatea lui Iisusu ca un'a divina personificata. Dreptu aceste tractéza elu si evangeliu sinoptice, de cari elu cu referentiá la materi'a s'a aprópe eschisivu se anexéza; elu se pune in o contradicere resoluta, unde naratiunea nu-i apare corespundietóre marime ideii sale despre logos, elu omite, ceea ce nu-i convine, ceea ce accépta le reforméza, parte pentru cá nu i sunt destulu de esprimate, parte pentruca i-paru demne unei valorisári mai bune. Cá Iisusu este o persóna divina si supra-terestra, dela inceputulu lumei la tatalu si dupa scurt'a aparentia salutifera éراسي acolo re'ntorsu, de unde s'a pogoritu, in deplina gloria divina, si cá a venitu pentru aceea, cá se si descopere marirea s'a: acést'a este tem'a, care in evangeliu a logosulu in form'a unei istorii spiritualisate si in anexare libera la celelalte (evangeliu), — si afla desvoltarea. — Invetiatur'a despre logos séu unulu nascutu, care s'a intrupatu, o vedemu adusa in form'a unei istorii reportate pana la creatiunea lumei si incheiate cu re'ntórcerea in lumea superióra pentru cá formarea traditionalu fixata, nu e mai suficienta pentru gradat'a cunoscintiá de crestinismu si Christosu. Credinti'a in Iisusu prin acést'a deveni cu totul alt'a, cá elu se promová la unu subiectu divin. Si ceea si spiritulu bisericescu alu secululu alu doilea a aparutu ca misteriuulu pietáti a cunoscinti crestinéscu (I. Timoth. 3. 16) aceea evangelistulu alu patrulea in virtutea ideii despre logos a cristalisatu si a adus'o la espresiunea cea mai resoluta: logos este „Ddiu“ (Vedi tractatulu meu: „Logos si Trinitatea“ publicat in „Biseric'a si Scól'a“, an. VII. p. 251 s. m.). Firesce pe langa o mica consecuenta a cugetarei s'au potutu acceptá numai atari de realu intemperate, cari au corespunsu gradatei cunoscinti despre persón'a lui Iisusu Christosu. De si degia la sinoptici, mai multe la Luc'a se aréta o ni-suintia de a reform'a istoria dupa necesitatea cunoscinti crestine, cu deosebire dupa cristologi'a gradata, — apoi totusi este epochalu, cá evangelistulu alu patrulea in siguritatea interna a cunoscinti si a credinti sale in Christosu a cutediatu a reproduce istoria evangeliu pentru servitiulu comunei (19. 35; 20. 31) cu o asia libertate si asia talentu artisticu in spiritulu punctulu seu de vedere si se creeze o asia icóna istorica despre Christosu, care (istorie) se fie menita a satisfice nu numai timpulu seu, ci pana si astadi se corespunda necesitáti istorice si dogmatice a bisericéi crestine.

B. Biro-Herendescianulu,
preotu rom. gr. ort.

D i v e r s e.

* **Conferinție preotiesci-invetiatoresci.** Spre a-se potè stabili o programa cât mai ampla si mai corespunditorã pentru conferințiile preotiesci-invetiatoresci, ce se vora tienè dupa practicã indatinata si in anulu acestã in fiecare protopresviteratu din eparchiã nostra — Pré Santi'a Sa. parintele Episcopu Ioan Metianu a conchiamatu pre toti parintii protopresviteri si pre inspectorii scolari la o conferinția prealabila pre diu'a de 15.27 Octomvre a. c. la 9 óre înainte de amèdi aici in Arad. Acèsta conferinția prealabila este de unu deosebitu interesu, si chiar din acestu motivu credemu, ca va fi bine cercetata.

* **Santirea bisericeii din Negustin'a in Bucovin'a.** In comun'a Negustin'a, protopresviteratulu siretului in Bucovin'a s'a oficiatu in 8.20 Septemvre santirea bisericeii zidite de nou prin I. P. S. S. parintele Archiepiscopu si Metropolitu alu Bucovinei Dr. Silvestru Morariu Andreeviciu. Dupa actulu santirei Inaltu Pré Santi'a S'a tienè o cuventare in limb'a romana si slavèna, in carea intonã zelulu religiosu alu etitoriloru si adaogetoriloru, cari au contribuitu la ridicarea si infrumsetiarea bisericeii.

* **Espositiune improvisata.** Din o corespondentia publicata in „Gazet'a Transilvaniei“ aflãmu, ca in comun'a Codlea, comitatulu Brasiovlui cu ocaziunea intruniri despartimentului I. alu asociatiuneii transilvane, tienute in 29 Septemvre a. c. s'a arangiata si o mica espositiune din obiecte produse de manile tieranei romane, Zelosului prectu gr. or. de acolo Josif Comanescu i-a succesu adeca a adunã mai multe obiecte, produse ale industriei de casa, si a arangiã cu densesle o mica espositiune, carea facu cea mai buna impressiune asupra visitoriloru. Pentru incunagarea espunetoriloru comitetulu despartimentului premiã pre cinci dintre densii cu câte unu galbenu.

Óre n'ar fi bine se mai gandimu si noi la astfelu de lucruri?

* **Unu preotu modelu.** Parintele Tarangulu din comun'a Volovetiu in Bucovin'a, precum cetimu in „Candela“ a infientiatu in parochi'a sa o reuniune scolara cu scopulu de a spriginã studentii sermani nu numai la scól'a din localitate, ci si la scólele secundarie. Acest-i reuniuni i-se detoresce faptulu, ca din numit'a comuna sunt multi studentii prin scólele medie si la universitate.

Cât ar fi de bine, daca esemplulu parintelui Tarangulu ar aflã cât mai multi imitatori in sinulu preotiei noastre!

* **Himenu.** Dlu Petru Ves'a, teologu absolutu alu diecesei Aradului a incredintiatu pre dsiór'a Mari'a Cimponeviciu. Dlu Ilie Motiu, teologu absolutu alu diecesei Aradului si-a serbatu cununã in 29. Septemvre a. c. cu dsiór'a Lazarescu, fiic'a preotului Lazarescu din Capriór'a. Le dorimu miriloru viétia fericita!

* **Himenu.** Dlu Zacharie Mog'a si-va serbã cununã cu dsiór'a Adela Marienescu Luni in 7/19 Octomvre la 11 óre înainte de amèdi in sant'a biserica din Lipov'a. Le dorimu viétia fericita!

* **Statu'a lui Georgiu Lazaru,** a apostolului luminaarii neamului romanesu de dincolo de munti — a sositu in portulu Galati, de unde in curend se va transportã la Bucuresci, si se va asiedia in gradin'a Academiei de scientie. Inaugurarea solemnã se va face inca in tomn'a anului curentu.

* **Congresulu geologicu nationalu,** intrunitu dilele trecute la Berlin a decisu a-se edã o mapa geologica a Europii intregi. Tóte guvernele voru fi invitate a contribui la cheltuiiele acestei lucrãri.

* **Bibliografia.** Din „Scól'a Practica“ tom. IV. a aparutu Nr. 6 (4 còle), in care se publica „Planulu de

invetiamentu pentru scólele poporale nemagiare“ in intielulu art. de lege 38 din 1868 si 18 din 1879, edatu in urma ordinatiunei ministrului reg. ung. de culte si instructiune publica din 29 Iuniu 1869, Nr. 17.284). Pentru neprenumeranti numerulu consta 25 cr. inclusive porto. Comandele a se adresã la „Redactiunea Scólei Practice in Naszod, Transilvania“.

* **Multiamita publica.** Tenerimea rom. studiòsa din jurulu opid. Soborsinu, a arangiata o petrecere de véra in favórea Seminariului diecesanu, care a avutu locu in susnumitulu opidu la 1/13 a l. c. la care petrecere au incursu 107 fl. 60 cr. din care detragendu-se speesele de 97 fl. 47 cr. rezultatulu a fostu 10 fl. 13 cr. care suma s'a substernutu deja la locul destinatu.

Cu acèsta ocaziune cu mare multiamita cuitãmu suprasolvirile binevoitoriloru contributori fl. Dni: Dr. Ales. si Eug. Mocioni 10 fl. Rudolf Munk 5 fl. On. Dni: Dimitriu Marcu 50 cr. Terentiu Petroviciu 50 cr. Ioanu Popoviciu 50 cr. I. Munteanu 1 fl. Josifu Daliciu 50 cr. Spect. Dni: Dem. Carabasiu 50 cr. Georgiu Danu 50 cr. Costolani N. 1 fl. Patai N. 50 cr. Eck N. 50 cr. Tit. Dni: Stefan Carabasiu 50 cr. I. Nestoru 50 cr. Simeonu Fauru 50 cr. Ales. Tieranu 50 cr. Stefan Berariu 10 cr. Jersabet N. 50 cr. Mat. Blau 1 fl. 50 cr. Bernath Roth 1 fl. 50 cr. Arangiatorii.

* **Culesulu viiloru in promontoriulu Aradului** s'a terminatu in totu locul. Resultatulu, a-fara de câte-va comune, in cari viele au fost batute de grindina este indestulitoriu in ceea ce privesce cantitatea. Cât pentru calitate este din cele mai bune, asia încât de multi ani n'a produsu promontoriulu nostru unu vinu de o calitate atât de superiòra. Pretiurile inca sunt favorabile.

* **Pretiulu bucatelor in piat'a din Arad.** Vineri'a trecuta s'au vediatu bucatele in piat'a din Aradu cu urmatórele pretiuri: grãulu frumosu cu 7 fl. 20 cr.; de medilocu cu 6 fl. 90 cr.; secar'a cu 5 fl. 30 cr.; grãulu secaretiiu 6 fl. 60 cr.; orzulu cu 5 fl.; ovesulu cu 5 fl. 80 cr.; cucurozulu cu 3 fl. 80 cr.

Pretiulu grãului a crescutu si in septeman'a acést'a. Caus'a acestei cresteri provine din scirile resboinice, ce vinu din peninsul'a balcanica, si in urmare nu este o creștere normalã, si esista inca temerea, ca pretiurile potu scadè de nou.

* **Inventiune noua.** Unu medicu din Oradea-mare a aflatu unu medilocu spre nimicirea stricatiòsei insecte numita *filoxera vastatrix*, care pustiesce vile si produce atât'a reu si seracia. Vitiele seau losele de vii, dice mediculu acela, fia atacate, fia sanetòse, trebuie gunoite cu remasitie de paie, moiate bine cu udu de cai. Partile organice ale acestui gunoiu tare intaresce radecele vitieloru, si le face sè se inpotrivésca inriurintieloru filoxerei. Acesta gunoiu nimicesce de totu aceea insecta stricatiòsa, éra partile vitiei neatacate inca, reman conservate, sanetòse. Acestu medilocu se recomanda mai cu seama pentru acele localitati, unde se afla grajduri de cai, de unde apoi gunoiulu se póte procurã usioru si fara spese insemnate. Acelu medicu invita pre proprietarii de vii a face incercãri cu mediloculu numitu, ascurand ca rezultatele voru fi multiamitorie, ceace si elu insusi a esperiatu din practica propria. O proba nu consta nimicu. „Temis.“

* **Congresulu serbescu,** intrunitu la Carlovetiu, dupace a votatu adres'a la rescriptulu regalù — si-a prorogatu siedintiele.

* **Odajdii, prapore, stichare.** La intrebarile, ce ni-se punu din mai multe partii respundemu, ca pentru bisericele noastre se potu procurã mai cu inlesnire o-dejdii, prapore, stichare si alte recusite bisericesci dela dl

Alecsandru Mihailoviciu din Aradu, carui'a i-a succésu a procurá unu depositu insemnatu de diferite materii, si carele pre langa unu servitiu promptu ofere odajdii, prapore si stichare cu pretiuri moderate. Totu la densulu se potu comandá reverendi din materii bune si eftine. Lu-recomandámu publicului nostru. Dlu A. Mihailoviciu si-are locuinti'a in cas'a diecesei de langa biseric'a nóstra catedrala din Aradu.

Concursse.

Pentru distribuirea a 2 eventualu a 3 stipendii de câte 200 fl., din fundatiunea „Elen'a Ghiba Birt'a," se escrie concursu pana 19/31. Octomvre a. c.

In sensulu testamentului, la aceste stipendii, au dreptulu a recúrge numai tineri cari studiazu cu succésu bunu, la vre-o scóla publica, si suntu de religiunea gr. or. si de nationalitate romana séu gréca, din comitatele: Arad, Bihor, Bichisiu si Cianad, si ai caroru parinti n'ar fi in stare a-i sustiené la studii.

Rudenile fericitei fundátore vor avea preferintia.

Recurrentii au a-si inaintá subscrisului, petitiunile lor, provédute cu recerutele dovedi, pana la terminulu mai sus arátatu.

Aradu, 18 30. Septemvre 1885.

Ioanu Metianu, m. p.

Episcopulu Aradului,
cá presiedintele comitetului fundationalu.

Pentru deplinirea statiunei invetiatoresci dela scól'a confes. gr. or. rom. din comun'a Bird'a, protop. Jebelului se escrie concursu pana la **ultim'a Octobre a. c. st. v.**

Emolumintele sunt: in bani gat'a 70 fl. pentru lemnele invetiatoriului 16 fl. pentru clisa 25 fl. pentru conferentia 8 fl. scripturistica 5 fl. 28 meti de grâu, 28 meti de cucuruza 2 jugere de livada fenatiu si cortelu liberu cu $\frac{1}{4}$ jugere de gradina pentru legume.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu, au a-si tramite recursele lor instruite conform presciseloru stat. org. D. protop. si inspectoru scolariu Alesandru Ioanoviciu in Jebelu.

Bird'a, in 27. Septemvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu Protopresv. distr. si inspectoru scolariu.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu din comun'a **Petirsiu**, protopopiatulu si inspectoratulu Lipovei, se escrie concursu, cu terminu de alegere pe **26. Octomvre st. v.**

Emolumintele sunt:

a) 112 fl. v. a. in bani. b) 16 meti grâu. 16 meti cucuruza. d) 12 orgii de lemne din care se va incaldi si scól'a. e) 4 jugere livéda fénatiu. Cortelu liberu cu $\frac{1}{2}$ jugeru gradina pentru legumi.

Datorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu suntu avisati recursele lor ajustate conform stat. org. si adresate comitetulu parochialu in Petirsiu, a le tramite la subscrisulu in Lipova. (Lippa, Banat) avendu respectivii a produce testimoniu de limb'a magiara, atestatu despre portarea loru morala, si a-se presentá in vreo duminéca séu serbatore in s. bisericu din Petirsiu pentru de a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Petirsiu, in 22. Septemvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu CRISTOFORU GIUCHICIU, m. p. inspectoru scolariu.

Neaflandu-se competenti cu prim'a ocaziune, se deschide de nou concursu pre statiunea invetiatorésca din **Lapusnicu**, cu care sunt urmátorele dotatiuni:

In bani gat'a 63 fl. pentru 50 chile clisa 29 fl. 91 cr. pentru 25 chile sare 4 fl., 15 cr. $7\frac{1}{2}$ chile lumini 6 fl. in natura 10 meti grâu, 20 cucuruza, 8 orgii de lemne, 4 jugere pamentu aratoriu, cortelu liberu si gradina de legumi, pe diu'a de **27. Octomvre a. c.** in care di va fi si alegerea.

Recurrentii pe langa participarea in vre-o duminéca seau serbatóre in bisericu spre a-si aretá desteritatea in cantari bisericesci, au a-si substerne recursele, per Lugos p. u. Balincz, subscrisului in Leucusesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: ADAM ROS'A, m. p. insp. scol.

Pe vacanta statiune invetiatorésca dela scól'a confesionala rom. gr. or. din comun'a bisericésca **Veresmortu**, protop. Lipovei, dieces'a Aradului se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **26. Octomvre st. v. a. c.**

Emolumintele sunt urmátorele:

- 1) In bani gat'a 107 fl. v. a.
- 2) Diurne pentru conferintiele invetiatoresci 10 fl.
- 3) Pausialu scripturistica 5 fl.
- 4) In bucate 60 de masuri cucuruza in bómbe.
- 5) Patru jugere pamentu estravilanu.
- 6) Optu orgii de lemne din cari are a-se incaldi si chili'a de invetiamentu.

7) Cortelu cu unu jugeru pamentu gradina intravilana.

Doritorii cari voescu a ocupá acést'a statiune invetiatorésca sunt avisati, recursele lor a le ajustá cu tóte documintele prescrie in stat. org. precum si cu testimoniu de limb'a magiara pre cari apoi adresandu-le comitetulu parochialu, se le substérna insp. de scóle Demetriu Marcu in Bichisiu per Kápolnás, avendu dupa aceea a se presentá in carev'a di de Duminéca séu de serbatóre la sant'a bisericu spre a-si aretá desteritatea sa in cantarea bisericésca si tipicu, si spre a se face cunoscutu poporului.

Veresmortu la 22. Sept. 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: DEMETRIU MARCU, m. p. insp. de scóle.

Se escrie concursu conform ordinatiunei Ven. Senatu scol. din Caransebesiu de dto 14 8 Nr. 329 a. c. pentru indeplinirea statiunei invetiatoresci romane confesionale din **Ferendi'a**, cot. Timisiului protop. Versietiului, cu terminu de alegere pe **27. Octomvre st. v. 1885.**

Emolumintele sunt:

- a) In bani gat'a 300 fl. v. a.
- b) Spese la conferintiele invetiatoresci 10 fl.
- c) Spese pentru scripturistica 5 fl.
- d) 8 orgii de lemne din care are a se incaldi si scól'a.
- e) Cortelu liberu si gradina de legumi.
- f) 2 jugere de pamentu aratoriu.
- g) dela inmormentari à 40 cr.

Dela recurrentii se cere sè se presinte in vre-o duminéca ori serbatóre la S. bisericu spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recursele instruite in sensulu stat. org. bis. adresate Comitetulu parochialu, se le substérna Pré Onor. Domnu **Ioane Popoviciu**, protop. in Mercin'a per Varadi'a. Ferendi'a in 15. Sept. 1885.

In contielegere cu protopopulu tractualu.

Se escrie concursu pentru vacant'a parochie din comun'a **O Gepisiu**, protopresv. Tincei comitat. Bihoru, pe langa urmátorele emoluminte:

- 1) Cortelu liberu cu 2 chilio si camara.
- 2) 170 de vici de biru computatu 197 fl. 50 cr.
- 3) Venitulu din pamentulu bisericii 150 fl.

4) Un'a gradina cu pruni si pamentu pentru crômpe 20 fl. v. a.

5) Venitul stolariu dela inmormentari, eununii bo-tezu si alte accidentii 60 fl. anuala suma 427 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupá acésta parochie au a-si trimitte recursulu seu conform stat. org. si regulamentului pentru parochii, comitetului parochialu din Ó Gepisiu, la Rever. dnu protopopu Gavriilu Neteu in Várad-Velenceze pana in 20. Octomvre st. v. a. c. cand va fi si alegerea.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: GAVRILLU NETEU, m. p. prot.

—□—

Pe bas'a decisului Venerabilei Consistoriu gr. or. rom. oradanu de datulu 16/28. Septemvre a. c. Nr. 814. B. se escrie concursu pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a III. F. Osiorheiu cu fili'a Fugheu, protopresviteratu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe 3/15. No-vembre a. c.

Emolumintele sunt:

I. Din comun'a matre F. Osiorheiu:

a) Cas'a parochiala cu intravilanulu pretiuita in 60 fl., b) 3¹/₄ jugere catastrale pamentu aratoriu, si unu fenatiu 56 fl., c) Dreptulu de pasiunatu pentru 10 vite, 10 fl., d) Birulu 12 cubule cucuruзу sfarmatu 60 fl., e) Dela 40 numeri câte o di de lucru 16 fl., f) Din stóle 45 fl.

II. Din fili'a Fugheu:

g) Intravilanulu parochialu computatu in 16 fl., h) 3¹/₂ ju-gere catastrale pamentu aratoriu, si unu fenatiu 65 fl., i) Dreptulu de pasiunatu pentru 5 vite, 5 fl., j) Birulu 7 cu-bule cucuruзу 35 fl., k) Dela 25 numeri câte o di de lucru 10 fl., l) Din stóle 25 fl.—Venitul totalu face 403 fl. v. a.

Recursele ajustate conform prescrieloru Stat. org. pana 1/13. Novembre sè se trimita subscriului in Zsáka p. u. Furta;—avendu recurentii a-se presentá in s. biserica din F. Osiorheiu, spre a-si aretá desteritatea in cele bi-sericesci.

Se obsérva cá alegendulu, conform §-lui 8. din re-gulamentulu congressualu, pana in 28. Fauru v. 1886, va avé se deie veduvei preotese jumetate din beneficiulu pa-rochialu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOMA PACALA, m. p. adm. prot.

—□—

Pe bas'a decisiunei Ven. Consistoriu diecesanu alu Caransebesiului, din 16. August a. c. Nr. 632. B. pentru indeplinirea postulu vacantu de capelanu, pe langa batrenulu parochu si asesoru consistorialu Dimitrie Blajovanu din Sacul, protop. Lugosiului; se escrie concursu, cu ter-minu pana Dumineca in 13. Octomvre vechiu a. c. cand va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: a) 7 jugere pamentu aratoriu si 13 jugere de fenatiu, padure si tufisiu, b) Din birulu preotiescu ¹/₃ dela 175 case, câte 20 de oche cucuruзу des-poiatu dela fie care casa, c) Din stol'a eventuala ¹/₃.

Recursele a-se adresá On. Comitetu parochialu gr. or. din Sacul, si a-se adresá Rev. D. George Pesteanu, pro-topresviteru in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu D. protopresviteru tractualu.

—□—

Pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a a III-a din Rosia si fili'a Obersia, prot. Radna-Totvaradii,— se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de 20. Octomvre vechiu a. c.

Emolumintele: 1) jumetate sesiune pamentu paro-chialu, situatu parte pe vale, la siesu parte pe dealu si

devenitu cam nefructiveru; 2) Dela 100 numere de case birulu preotiescu usuatu, adeca dela fiecare numeru câte una masura cucuruзу sfarmatu; 3) stolele indatinate; nu-merulu sufeteloru e: 943.

Recursele ajustate conform prescrieloru stat. org. sè se trimita parintelui prot. Vasile Belesiu, in Totvárád, p. u. Soborsin, celu multu pana la 18. Octomvre vechiu a. c.;—avend recurentii a-se presentá in s. biserica din Rosia, spre a-si aretá desteritatea in cele bisericesci.

Rosia, 19. Septemvre 1885.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu VASILE BELESIU, protopresviteru.

—□—

Conform ordinatiunei Venerabilului Consistoriu gr. or. rom. oradanu de datulu 22. Iuliu v. a. c. Nr. 602. B. se escrie concursu pentru parochi'a vacanta de cl. III. din comun'a Chisirigdu, protopresviteratulu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe 27. Octomvre (8. Novembre) a. c.

Emolumintele sunt: a) Casa parochiala cu intravila-nulu pretiuita in 60 fl., b) 25 cubule grâu si cucuruзу computatu in 125 fl., c) Un'a sessie de pamentu aratoriu computatu in bani 200 fl., d) Lemne pretiuite in 10 fl., e) Stólele anuale 60 fl., cari emoluminte computeate in bani dau suma 455 fl.

Recurentii voru avé recoursele loru instruite cu do-cumintele prescise de stat. org. adresate comitet. paroch. din Chisirigdu, a le tramite subscriului administratoru protopopescu in Zsáka, p. u. Furta, pana in 24. Octomv. (5. Nov.) a. c. avendu pana la alegere a-se presentá in S. Biserica din Chisirigdu, spre a-si aretá desteritatea in cele bisericesci. Se obsérva ca alegendulu preotu va avé se deie jumetate din beneficiulu parochialu pana in 18. Aprile v. anulu 1886 veduvei preotese si orfaniloru remasi dupa fostulu preotu, conform §-lui 8 din regulamentulu con-gresualu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOMA PACALA, m. p. adm. protop.

—□—

1) Pentru statiunea invetiatorésca la scól'a confes. gr. or. rom. din comun'a Sculia, protopresviteratulu Jebelului se escrie concursu cu terminu pana in finea lunéi lui Octomvre a. c.

Emolumintele sunt: 120 fl. salariu anualu, 24 meti grâu 24 meti cucuruзу, 2 jugere pamentu aratoriu 1 ju-geru fénatiu, gradina estravilana 1000□ din izlazu 800□ pamentu aratoriu, si 800□ pasiune, 4 metrii de lemne, pentru conferintia 10 fl. scripturistica 2 fl. dela inmormen-tari unde va fi pofitu à 50 cr. cortelu liberu cu 2 chili, o bucataria, camara, grajdu si gradina de legumi.

2) Pentru postulu invetiatorescu la scól'a conf. gr. or. rom. din comun'a Dubos, protop. Jebelului se escrie concursu cu terminu de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumintele sunt: in bani gat'a 73 fl. pentru 100 fonti clisa, 36 fl. pe 100 fonti de sare 6 fl. 40 cr. pentru 25 fonti lumini 10 fl. pentru conferintia 8 fl. pentru scrip-turistica 5 fl. 20 meti grâu, 20 meti cucuruзу, 2 jugere de pamentu aratoriu, 9 stenjeni de lemne din care are a se incaldi si scól'a si cortelu liberu cu 1 jugeru de gra-dina intravilana.

Aspirantii la vre unulu din aceste posturi sunt avi-sati recoursele loru ajustate conform stat. org. a le tra-mite protop. districtualu Alesandru Ioanovicu, in Jebelu.

In contielegere cu respectivele comitete parochiale.

Alesandru Ioanovicu, m. p.

prot. si inspect. scol.

—□—